

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Redazione ed amministrazione Piazza Adamich.

Előfizetési ár - Associazione: Egy évre... Per 1 anno 6.- fit Félévre... 6 mesi 3.- » Negyedévre... 3 » 1.50 » 2 hóra... 2 » 1.- » Külföldre 1 évre... Per l'estero 8.- »

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyilvterék: ölyvételnek árszabály szerint a kiadó hivatalban, (Piazza Adamich).

Továbbá és kizárólag: Goldberger A. V. kiadói irodában Budapest, Váci-utca, Oppelik D-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Piazza Adamich.

1888. Giugno 17

Megjelenik minden vasárnap

Június 17 1888.

Fölhívás előfizetésre!

A f. évi július hó 1-ével, lapunk főállásának VII évfolyamának második felét éri el. Fölkérjük t. előfizetőinket, hogy az előfizetést megújítani sziveskedjenek, támogatva lapunkat a kitűzött föladatok teljesítésében.

Különösen fölkérjük t. olvasóinkat, kik előfizetéseiket még be nem küldötték, sziveskedjenek e kötelezettségeiknek eleget tenni. E fölhívásunkkal egyidejűleg, körlevelet küldünk szét, melyhez az az előfizetés megkönyvitése céljából a szükséges postautalványt is mellékeljük.

A „Fiume“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Állandó hadihajó-állomás Fiumében.

A delegációk megnyitása alkalmából, a közös kormány által felfeltételek között, már a viszonyoknál fogva is a magyar kikötő várost kétségkívül legközelebből érdekelheti a haditengerészet költségvetése, s ebből kifolyólag a tengerészeti albizottság működése.

Figyelembe véve az állami költségvetésben különösen a hadügyi tételnek rohamos emelkedését, úgy az ezzel szerves összefüggésben álló haditengerészeti költségvetés e-

A „Fiume“ tárczája

MEGKÉSETT BUCSUZTÁZÓ.

(Az 1599-ik évben meghalt Ceccolini Lodovico, Fiume város tanácsjegyzője fölött.)

Szegény Ceccolini! Ily rövid ismeretség után el kell tőled búcsuznom! Mikor folyton fokozódó érdeklődéssel merültem bele az általad oly szakértelemmel szerkesztett jegyzőkönyvek olvasásába, ha sánkiént eltűnt előttem a százados múltnak távol-sága: biztos és szabályos vonásaid mind ösmerősebbé, bizalmasabbá váltak előttem — mintha csak élő emberrel lett volna dolgom, ki egyenesen nekem beszél el a sokfélekép sanyargatott város mindennemű viszontagságait.

S nemcsak ismerni, de beszélni is tanultalak. Soha nem tévedő biztos tólad vetődött oda a legválságosabb körülmények között a legfontosabb határozatok. Nem remegtet a kezéd, mikor leírtad az uszok kapitány fenyegető szavait: hogy halomra löveti a várost, leöletli polgárait, nem kimélve a nőket, nem a még meg nem született gyermekeket; biztos vonásokkal írtad

melkedését, áranlag nem mondhatjuk ezutóbbi tulságosnak. A haditengerészet 1866 után sok éven át nem fejlődött a modern követelményeknek megfelelő mértékben, míg Sternack ajelenleg viceadmirális, a védelmi szempontokból oly annyira szükségesnek bizonyult reformokat meg nem valósította. A magyar delegáció tagjai, átlátva haditengerészetünk elmaradt állapotát, a súlyos pénzügyi viszonyok dacára, készséggel hozzájárultak a reformok által szükségelt költségek megszavazásához, a nélkül azonban, hogy a hozott áldozatokkal szemben a magyar korona országai nagyobb viszonzószolgálatban részesültek volna.

A haditengerészet szénfogyasztásánál kötelezővé vált a szükségletet egy kevés magyar szénnel is fedezni, s Fiume előtt tartottak a hadi hajók egy ép oly érdekes, mint költséges evolúciót. Ennyi volt az egész, melyből némi haszon — háromlottó reánk.

A haditengerészet f. évi szükséglete a rendkívüli hitellel együtt 11.318.227 fittal szerepel a költségvetésben. — A kvóta arányában ez összeghez Magyarország 3.772.742 fittal járul. Levonva ebből az áranlag csekély mennyiségű magyar szén-fogyasztás, és a Fiumét fontartott mintaszerű haditengerészeti akadémiának alig 90.000 forintra rugó költségeit, s végül a magyartengerpart mentén csak nagy ritkán megjelenő hadi-

hajókból* származó előnyöket, úgy mindent összevéve, a 11 és fél millió rugó haditengerészeti költségekből alig kerül vissza hozzánk 200 — 250.000 forint.

Hogy a magyar kvótára eső három és fél millió forintnál többre rugó összeg az utolsó krajczáig a Lajtán innen költessék el, a viszonyoknál fogva talán nehézségekbe ütköznék, azonban ha az egyes árucikkre az eddiginél nagyobb mértékben szerzetnének be Magyarországból, e téren is nagyobb eredmények lennének elérhetőek. De ha már e méltányos igényeinkre e tekintetben nem fordít kellő figyelmet a hadügyi adminisztráció, úgy lehetőleg más irányban, kell a hadi e g-részt kiadásai-ból a magyar közgazdasági érdekek tekintettel lenni.

Egyik könnyen megvalósítható módja ohajtásainknak, ha Fiumében, az egyetlen magyar kikötőben állandó hadihajó állomás létesítetik, ha a nagy hadi gyakorlatok legalább minden második évben a magyar vizeken tartatnak meg, s ha végül a tanulmányutak, s a kisebb gyakorlatok céljából a hadi hajók gyakrabban keressék föl, a hajózás és a harcászati szempontjából nagyon is érdekes magyartengerpartot.

A haditengerészet 54 hadihajója körül, a két kisebb dunai monitort kivéve, egy sem tartózkodik hosszabb ideig vagy planeállandóan a magyar vizeken, pedig a nagy

hajóállományból kétségkívül könnyen lehetne ily czélból néhányat kirendelni.

Az osztrák vizeken, a törzshe-lyet Polát nem is számítva, állandó hadi hajóállomáson van Zárában 1 hajó, czirca 120 emberrel, Cattaro Meligne és Risanóban váltakozva 1 hajó, 100 emberrel Sebenicoban hajósifjak (Schiffsjunge) ha-300 emberrel; Triesztben a szárazföldi szolgálat czéljából nagyobb-számú tiszti és legénység van állandóan, s végül a nemzetközi érde-keink czéljából egy-egy hadi hajó Konstantinápolyban állomásozik.

Evek során át folyton fölvetettük egy állandó fiumei hadihajó-állomás fontosságának kérdését, s miután alig hisszük, hogy a hadügyi kormány részéről e terv ellen nagyobb nehézségek merülnének, föl a delegáció tengerészeti albizottságának tagjai, kiknek előkelő sorában, a magyar kikötő város érdekei iránt oly melegen érdeklő fiumei kormányzó gróf Zichy Ágost is helyet foglal, bizonyára meg fogják tenni az előzetes lépéseket arra nézve, hogy a fiumei kikötő előtt állandó hadihajó állomás létesítsék. M.

Fiume város kölcsöne.

A Fiume város három milliós kölcsön ügye már a legközelebb el fog dőlni. A városi képviselőtestület, annak idején tudvalevőleg elhatározta, hogy a

ki nem ellenkezően, ez indítvány határozatba ment, hogy sérthetetlenül megtartassék! (1597 aug. 8.)

Mint ily lelkesítő férfú, bőven kiérdemelt polgártársaid bizalmát, kik beválasztottak a szűkebb tanácsba, s később Grá zba küldötték a főherceghez, hogy tolmácsolójá légy a szorongatott város jalkiáltásainak; s nem is jartál ott eredménytelenül... vigasztaló szöveggel, hathatós segélynyújtás igéretével tértél vissza, megszabadítva a várost nagy veszedelmektől.

Igy küzeledd az egész városra oly válságos 1599-ik év. Közeledd a velencei hajóhad is, hogy — mint e század elején már egyszer tevő — Fiumét alapjából feldúlja, s ho, y parancsnoka még egyszer s utóljára megírhasza a velencei tanácsnak: „Senki többé nem mondhatja: itt van Fiume, — hanemha: itt volt Fiume!”

A helyzet rettenetes komoly volt. Sokan menekülni akartak, s ekkor ismét te Ceccolini Lajos, írtad be a hercei határozatot: „senki, felségárvulás és fejvesztés terhe alatt, a várost e válságos körülmények között elhagyni, sem javait és családját onnan elszállítani ne merészeje.”

S én, aki a sorok közt igyekszem olvasni, hogy neked, régi ismerősömmek lelked mélyére ássak, észrevenni vélem még mindig biztos és szabatos vonásaidban az általános igaztottság hatását: s csakugyan, itt-ott egy javítás, itt-ott egy a lázas sietségben fölöslegesen ismételt szó elárulják nekem, hogy — bár férfiasan leküzdted — az általaános aggodalom te rád is súlyosan nehezedett.

De a város csakhamar felszabadúl, a velencei hajóhad kudarcot vallva kénytelen Zára felé vonulni. S én veled együtt föllelegzem, s osztozom örömödben, mikor a jegyzőkönyvben megörökítet Ferdinánd főherceg elismerő szavait, melyekkel „megdícséri a mult napokban kimutatott hűségünket és készségeinket a velencei parancsnok hadai-val szemben, kik e törvényhatóságot megtámadák s a mieinket károsították; s egyttal arra ínt, hogy jövőre is maradjunk meg ugyanazon hűségben, — megígérve Ó Fensége a maga részéről is minden tőle telhető atyai gondoskodást.”

Résztevéő kedéllyel folytatom tovább Messer Ceccolini sorainak olvasását, melyek előttem egészen új világot

ársaság.

sztyályú gőz-ropai és ar-árs vagy e adalyoznak:

Table with 2 columns: Line, Price. Rows include 1888 Junius, 1-10, 10-20, 20-30, 25.VI-5.VII, 1-10, 10-20, 20-30, 25.VI-5.VII.

esi ut 36.

Harmonika-entytivel, kel-al, mely azon-tó és játszha-nyves mlylato-részére. Ára 2 k javítása ja-títottik — Öcs-ujakra becsé-nek.

dők.

önyomdaja.

kölesön realizálása érdekében küldöttséget meneszt a kormányhoz, hogy a szükséges kölcsönt három millió forint erejéig kibocsátandó sorjegyek alapján engedélyezze.

A kölcsön, csakis ez alapon realizálható, s az engedélyezés esetén két millió forint azonnal, míg a harmadik millió később lenne folyósítandó.

Az első sorban folyóítandó két millió forintból 1.500.000 forint Fiume város által a városi takarékpénztárról felvett kölcsönösszeg törlesztésére fordítatnék, míg a fennmaradó 500.000 forint tal, a esaternázási, kövezési és az új vagóhid építési költségei fedezetének.

A később realizálendő egy millió forint, annak idején utcaszabályozásokra, új utcák nyitására, s a város fokozatos fejlődése által igényelt egyéb középítmények költségeinek fedezésére szolgálna, s ez összegből kárpótlatnak a városi takarékpénzár a közégi iskolaépületekre kiadott összegekért.

A kölcsönügy biztosítására, nem mint azt általában hitték, a fogyasztási adóól befolyó jövedelmek szolgálmanak alapul, hanem a *regale* jövedelme, melyet a város részére régi jogok biztosítanak.

A kölcsön visszafizetése ötven évre van tervezve.

A kölcsönüggyében megalakult küldöttség már a legközelebbi napokban fog a fővárosba utazni.

Értesülésünk szerint a pénzügyi kormány, nem idegenkedik a sorjegy-kölcsön kibocsátására az engedélyt megadni.

Tengeri kereskedelmi forgalmunk.

A fiumei kikötő tengeri kereskedelmi forgalmát a különböző gőzhajózási társaságok és vállalatok, valamint a magántulajdonosok gőz és vitorláshajói a következő arányokban közvetítették:

Behoztak:

Az Adriagőzösök: 6929 m. mázsa árut.

Az o. m. Lloydgőzösök: 8286 m. m., 578 db. árut.

Más gőzhajók: 157.273 m. m., 2035 db., és 242 köbm. árut.

A 10 tonnán felüli vitorlások

62130 m. mázsa, 18741 db., és 47 köbm. árut.

A 10 tonnán aluli vitorlások: 7723 m. mázsa, 1416 db., és 358 köbm. árut.

A behozatal a f. évi április hóban összesen 242.242 m. mázsa, 22770 db., és 647 köbm. árut.

Kivittek.

Az Adriagőzösök: 95226 m. m., 412.328 db., és 582 köbm. árut.

Az o. m. Lloydgőzösök: 17.257 m. mázsa, 30888 db., és 6 köbm. árut.

Más gőzhajók: 523.285 m. m., 421.118 db., és 492 köbm. árut.

A 10 tonnán felüli vitorlások: 12183 m. mázsa, 1.944.611 db., és 3021 köbm. árut.

A 10 tonnán aluli vitorlások: 4891 m. mázsa, 7090 db., és 45 köbm. árut.

A kivitel április hóban: 182244 m. mázsa, 2.816.035 db., és 4146 köbm. áru.

Fenyegetett lisztforgalmunk.

A hosszú évek során át a magyar liszt kivitel érdekében kifejlesztett törekvések, melyek a magyar lisztnek Fiumén át történő kivitelében, a legutóbbi időben oly öröndetes eredményt tüntettek föl, újabbán Trieszt részéről a legkomolyabban fenyegetve vannak.

A magyar liszt ez ideig csaknem kizárólag a magyar kikötőn, Fiumén át került kivitelre, s alig 12—16% lett Trieszten át exportálva.

Az o. m. Lloyd-társulat által inaugurált braziliai járatok folytán már is nagyobb mennyiségű magyar liszt irányítatik Triesztnék, hogy onnét az első Lloydhajóval a f. évi július hó utolsó napjaiban Brazíliába szállíttassék.

A budapesti, zágrábi s egyéb

malmok Fiume elkerülésével már is nagyobb mennyiségeket szállítanak Triesztbe, s a fiumei érdekeltek körök nem alaptalanul aggódnak a fölött, hogy a magyar liszt kivitel Fiume helyett az osztrák kikötő városban lesz összpontosítva.

Az Adria magyar tengeri gőzhajózási társulat, mely a magyar liszt-kivitel fejlesztése körül, oly kiváló érdemeket szerzett, már is érezni kezdi, az o. m. Lloydhajók által tervezett braziliai járatok súlyát, a mennyiben, az ez idő szerinti rakodás alatt álló hajóinak liszt rakományát aligha lesz képes az eddigi mértékben kiegészíteni.

Valóban szomorú, de világos előjelek ezek a magyar kikötő város jövőndő forgalmának csökkentéséhez, és hogy többet nem mondunk, könnyen megérthető azé arra nézve, hogy az egyetlen magyar tengeri gőzhajózási társulat tevékenységelehetőleg megbéníttassék, tönkretétessék.

Sajnos de való, hogy a helyett, hogy szabadulnánk Triesztnék minden monopolizálói törekvő nyomás a alól, rajról napra jobban hatalmába kerülünk, ama nagy áldozatok dacára, melyet Fiume és a magyar tengeri kereskedelem érdekében, a nehéz viszonyok között is oly készséggel meghoztunk.

A triesztiék aggodalma. A triesztiék egy beadványt nyújtottak be a kormányhoz, melyben fölhojják ennek figyelmét ama veszélyre, mely a keleti vasutak kiépítése folytán beállandó árnyéltetés által Triesztnék fenyegeti, s kéri a kormányt, hogy minden intézkedést tegyen meg a keleti kikötő öklkel régi idő óta fennálló for a om megtartás ra sőt erősebb kifejlesztésére, nehogy a keleti kikötők melyek a keleti vasutak által a Balkánállamokkal összeköttetésben vannak, a forgalmat magukhoz ragadják. A trieszti biztatanács nézte szerint ez aggodalmuk már az okból is alapos, mintán a kül és belföldi vasutak köz-

özésének sivár hangján. Mindenki csak arra gondolt, hogy elkerülje a postises közszégházat, hol őt minden valószínűség szerint munka közben érte a fekete kalál.

Ceccolini Lajos! Sok nálad kevesebbet érő ember részesült nagyobb végtettségben; pedig méltó lettél volna rá ezességod, munkásságod, hazaszereteted által Nem rettegtél válságos időkben, hiszen szolgáltad hazádat, gyűlöltél a gyűlölködést; munkád mellett kitartottál utolsó pillanatodig, míg mások a vész elől megfutottak. Derék ember, — férfi voltál!

S mikor a te szülővárosod e válságos idöket átélte, ugyanakkor dült egy hosszú tizenöt évig tartó háború az ezer sebből vérző Magyarországon. Közös volt az ellenség, közös a nagy nyomor kűtforrása: egy barbár nép telhetetlen zsákmányszomja. A községesség képesai azóta még szorosabbra fűződtek: s a jövőben legyen közös a virázzás, közös a békés munka gyümölesei!

Amit pedig a halálfelelen izgalmai közt élő kortársak barátjúnak meg nem adtak, azt megadja im a késő utókor egy fia, — a tisztelt és kegyelet oltárán áldozva egy becsületben élt, becsülettel halt, eszes és munkás férfi emlékének.

F. A.

az e forgalomra nézve megállapított díjszabások, határozottan oly törekvéseket árulnak el, melyek a balkán-forgalmat Trieszt kezéből kiaga lják.

E törekvések megállítására a börtanács azt ajánlja, hogy ne csak az Ausztrián át és az Ausztriából a Balkán államokba irányuló köteleki díjszabások megállapításánál biztosítassanak megfelelő kedvezmények a trieszti forgalom részére, hanem hogy a paritás a Magyarországon át Fiume irányuló forgalommal szemben állandóan biztosítsák.

Valóban, nem rossz föl fogás!

Es hogy az ilyen, — hogy többet ne mondjunk — alig quativikálható követelések, még az önzetlenség látszatával is bírjanak nem átálja a trieszti börtanács e törekvéseket oly számban föltüntetni, mintha azok a magyar érdekeknek is előnyére szolgálnának.

A mi végül a triesztiék által oly nagyon hangsúlyozott paritást illeti, mi is csatlakozunk e föl fogáshoz. Valóban nem is ártana, ha a magyar közlekedési kormány, helyt adva a triesztiék követeléseinek, tényleg megvalósítaná a sokat hangsúlyozott paritást. Csakhogy aztán az ebből folyó intézkedések, tényleg feljeljenek is meg a paritás elveinek. *Legyen a díjszabás kilométerenkint egyenlő; de annyi bizonyos, hogy az igazságos paritás alapján, nem egy áru kerülne Trieszt helyett, Fiumén át a nemzetközi forgalomba. Hy alapon, hogy csak egy példát említsünk, Csehszlagból is aritandóan elősebb áru lesz nem egy árucikk a magyar tengeri kikötőbe szállítható!* (Szerk.)

Tengerparti halászatunk.

A halászatot a magyar horvát tengerpart mentén, a régi idők szokása szerint túlnyomólag és a legrendesebben a chiozziai olaszországi halászok űzik. E halászok rendszerint az ősi idöszak elején érkeznek vizeinkre, s tavasszal térnek ismét vissza.

Az 1887 október 24-től az 1888 évi ápríl hó 24-ig tartó idény alatt a halászat eredménye a következő volt:

A kifogott hal mennyiség összesen 193078 kgm-ot tett ki, s e mennyiségből az olasz halászok által kifogott hal 114.840 kgm-ot tett ki. A halászási termények összes értéke 79.230 forint.

A halászatot összesen 434 belföldi, és 279 olaszországi halász foglalkozott, s ezek közül a belföldiek 56, az olasz halászok pedig 61 bárkával üzték a halászatot.

A kifogott hal mennyiség az egyes tengeri kerületek szerint a következők: Fiume 160.489 kg, Baccari 3.500 kg, Portoró 4941, Cirqu-nizza 9.660, Soleze 4360, Zengg 6734, Carlobago 2092, Jablanac 837, Stimizza 566, vagyis összesen 193.078 kgm.

Az o. m. Lloyd-társaság fiumei aligazgatósága. Az o. m. Lloyd-társaság által Fiumében fölláítandó aligazgatóság vezető személyzetére vonatkozó s a fővárosi sajtóban valamint a helybeli „Bilanciában” megjelent hírek, mint jó forrásból értesülünk, csak tévedésen alapuló kombinációk. Az o. m. Lloyd-társulat fiumei igazgatóinak névsoráról, *mindaddig mi sem jutott a nyilvánosság elé.* A fiumei aligazgatóság szervezetéről, még ez ideig szintén nincsen tájékoza a közönség. A szerződés értelmében az aligazgatóságnak *már tízemégy nap múlva* meg kellene kezdenie működését, s így alig látjuk indokoltnak e tekintetben a nagy titkolódzást. Elvégre is a kikötő város il-

deritenek a megkedvelt és megszeretett város történetére — és szinte jói esik most már minden jegyzőkönyv végén sajátkezű névaláírásával találkozni, — a mely névjegyzést csak most kezd szokásba venni. Rövidített névaláírás, manu propria nélkül: „*Lud. Ceccl. V. Conc.*”

Folyton előre lapozgatva elérek a nehéz 1599-iki év június haváig. — De mi ez? . . . A castuaiak azt hírosterlik Fiuméről, hogy a *pestis dühöng benne*, hogy napjában tizenöt-húsz ember hal a dögvészben, s hogy a hullákat éjszaka a tengerbe dobják! Ezt terjesztik világgá, minden igazság és keresztényi kegyelet csuljára: az országuton választó korlátokat emelnek (miket különben a mieink leromboltak), senkit nem engednek Fiuméba jönni, s ezek következtében a fiumeiek az egész környékből ki vannak tiltva. — Ez megtorlást kíván! . . . Félévig ne engedlessék meg a castuaiaknak Fiumével közlekedni, semmi áru tölük el ne fogadtassék, gabnájukat ne hozhassák a fiumei malmokba, de sőt senkinek ne legyen szabad még csak szóba is állni velük.

Ezeket írja be Ludovicus Ceccolinus vicecancellarius mint a június 22 ikitanicsülés végzésöit.

Azonban fájdalom a pestis csakugyan itt van, s nem lehet többé eltagadni. Napról napra jobban pusztít: az utcák kihaltak és fű nő rajtuk; a betegeket kiszállítják a város falai közül; a város

mindenfelől elzárva és kerülve; éhínség fenyeget, s a kenyeret hivatalból kell kiosztani az éhezők között.

Mind e ne tárgyakkal kénytelen foglalkozni egy hónap múlva a tanács, a mely egyuttal ünnepélyes fogadalmat tesz hogy a vész elmúltával templomot emel Sz. Rókusnak, csak távolítsa el e szörnyű csapást a városól.

S e végzés alatt ismét csak ott van a megszokott névjegyzés.

Némi szorongással fordítom az ille ő lapot. . . . s mezdöbbenne látom, hogy a táleldalon merőben idegen írás van. Sietve futom át a sorokat, — hátha bizonyosságot szerezhetek az elöttem már oly kedvesé vált ember sorsáról? És szomorú sejtelmem nem esalt: az anyni vihart átél derék férfiú csakugyan a pestis áldozata lett.

Ősi szokás szerint harangszó mellett összegyűlt a tanács, (számszerint csak husz tanácsur, minél a dögvész elől sokan elmenekülték), a szabadban; szent *Vito temploma előtt* — mint hogy néhai Ceccolini Ludovicus úr az epidémiának áldozatúl esvén, a tanács a ragályos községházában össze nem gyűlhetett. Ez a sokat próbált, sokat fáradott érdemes ember rövid nekrológja a következő jegyzőkönyvben.

S ki tudja, nem vit ék — e el holt testét a közszégházából lopva, éjszaka hogy a tengerbe dobják? Emlékkével, amint láttuk, röviden bántak el, a remüiet

letékes k az új sze jékozás alapul értesítés tóság sze lapodások pokban f kerülni.

Személnécsos Bud Peichl Józse igazgatója L miralis, a h ügyben vár

A fiumei Károly a g veze.

A hadi a magyar gró Bethlen Odó roly báró, K zár, Latnov Agost gról.

Uj magy levagy, az o. nöke a ma s egyidejűleg

A Fiume megakado zelebbi na gármester küvül Thie pium aleh rossacz Já

Mária koszoruz na! Bácsba val Fiume nem volt pélyre meg mény mélt ronsuk kö zia neve o Fiume kör kon kívül E szempo rosi képví a nagy ér koszorúzza értesülünk s ugyanaz zelebbi na Budapestre vezetése a ni, hogy a Terzia sz elhelyezze.

Halál városban e évi mjus eset volt. 1. nőkre 29.

A klup mei alpesti Szamszlót el Bologn zelmult es klub tagja legrián A. el az „Ika omét vas loznai kü lobogózat nap delut mintegy h kikötőből, szerencsés homéi pil Bolognába pesi klub

A Fiume táját a vá suti forgó előrehalad gón leond forog fév. vasuti vág

letékes köréit közelebről érdeklő az új szervezés, s az előzetes tájékoztató is csak kölesönös érdeken alapul. — A lapunk zártakor vett értesítés szerint a fiumei aligazgatóság szervezete névze a megállapodások már a legközelebbi napokban fognak a nyilvánosság elé kerülni.

Különféle hírek.

Személyi hírek. Fésüs Béla min. oszt. tanácsos Budapestről Fiuméba visszatért. — Peichl József lovag, az Adriai tengerészeti igazgatóság Lombard utazott. Wippinger ellenadmirális, a Haditengerészeti akadémián vizsgák ügyében városunkban időzik.

A fiumei belga konzuli tisztságra D'Ans Károly a gáz gyárnak igazgatója lett kinevezve.

A hadi tengerészeti albizottság tagjaivá a magyar delegációban megválasztották: elnökké gróf Erdődy István, továbbá: Bethlen Odón gróf, Dániel Ernő, Huszár Károly báró, Kubinyi Árpád, Kussevich Szvetozár, Latinovics Gábor, Rakovszky Géza, Zichy Ágost gróf.

Új magyar állampolgár Pittner Henrik lovag, az o. m. Lloyd-társulat fiumei vezetője, s egyidejűleg fiumei illetőségű nyert.

A Fiume város kölcsonnyében megalakult küldöttség tagjai, a legközelebbi napokban utaznak el Ciotta polgármester vezetése alatt Budapestre. A küldöttség tagjai Ciotta polgármesteren kívül Thierry Frigyes lovag a municípium alelnöke, Mohovich Emidio, Corossuez János, és Sinoquina A. F.

Mária Terezia szobrának megkoszorúzása. A Mária Terezia szobrának Bécsben történt leleplezése alkalmával Fiume város, ama egyszerű okból nem volt képviselve, miután az ünnepélyre meghívót nem kapott. E körül mény méltán keltett visszataszítást városunk körében, miután Mária Terezia neve oly szoros összefüggésben áll Fiume történetével, minővel a fővárosokon kívül egy város sem dicsőíthetik. E szempontok által vezéreltetve, a városi képviselőtestület elhatározta, hogy a nagy emléktű királyi nő szobrát megkoszorúzza. A kegyelet é kifejezése, mint értesülünk már legközelebb megtörténik, s ugyanaz a küldöttség, mely a legközelebbi napokban, a kölesön ügyében Budapestre megy, Ciotta polgármester vezetése alatt Bécsbe is föl fogja keresni, hogy a fiumei lakosság által a Mária Terezia szobrára szánt díszes koszorút elhelyezze.

Halálhírek május hónapban. Fiume városban és ennek külső területén a f. évi május hónapban összesen 58 halálhíreket észlelt. E számból esik a férfiaké 24, a nőké 29.

A klup alpino bolognai útja. A fiumei alpini klub elnöke, Dr. Dall'Asta Szaniszlót, ki már e hét elején utazott el Bolognába e hó 14-én vagy is a közelmúlt csütörtökön követték, az alpini klub tagjai, kik Dr. Vio elnök, és Pellegrini A. titkár vezetése alatt indultak el az „Ika” gőzösön Ravennába, hogy onnét vasúton ránduljanak át a bolognai kiállítás megtekintésére. A félbologozott „Ika” gőzös a fözenlített nap délután négy órakor indult el, mintegy harminc kirándulóval, a fiumei kikötőből, s rugyel fél nyolcz órakor szerencsésen megérkezett Ravennába, honnét pihenés nélkül folytatták útját Bolognába. Az érkezőket az olasz alpini klub tagjai ünnepélyesen fogdták.

A Fiumara hidja. A Fiumara Deltáját a város területével összekötő vasúti forgó híd munkálatai, már annyira előrehaladtak, hogy a hídnek e hó végén leendő megnyitására mi akadály sem forog fön. A hidon elhelyezték már a vasúti vágányokat is, s a pályaudvarból

e hidon át a Deltára vezető vasúti vágányok és is már jó részben elhelyezve vannak. A Deltán elhelyezendő vasúti vágányok és korongok alapmunkálatai e hét elején szintén megkezdettek. Az érdekes szerkezetű forgó híd, mely e nemben egyedül áll az országban, 70—80.000 forintba kerül.

Kirándulás Zonggba és Zarába. A „Venezia” hajó ma reggel 7 órakor indult el nagyobb számú kirándulókkal Zonggba. A kirándulók ma 6 esti órakor indultak vissza Fiuméba. A kirándulók a városi zenekar egy része kísérelt utjukban. — A Zarába tervezett kirándulás e hó 23-kán fog megtörténni, ha ugyan a résztvevők kellő számban jelentkeznek. A kirándulók a „Malta” nevű kényelmes Lloyd gőzöson tennék meg útjukat, mely alkalommal az egész városi zenekar kísérelt öket Causin karmesterrel. Utjegyzések Busetti F.-nél (Adamich tér) és Sforza Rafael-nél (Corso) válthatók.

A m. kir. kereskedelmi tengerészeti akadémia e hó 22-én tartandó vizsgálatára a kereskedelmi és iparkamara részéről vizsgáló biztosul Gellertch János küldtett ki.

A vizsgálatok a hadi tengerészeti akadémián. A fiumei cs. és kir. hadi tengerészeti akadémián a vizsgálatok e hó a f. hó 11-kén kezdődtek meg, s e hó 28-kán fejeztetnek be.

Ritka hála. Régen, ezelőtt negyvenhat évvel éltveszélyes daganat támadt egy drágai ember mellében. A menthetlennek tartott beteg Dr. Giacich A. F. fiumei főorvos és kiváló háróvnek orvoslás miatt szerencsésen gyógyult. A beteg az időből fogva teljesen vissza nyerte egészségét, s hálójá jeléül Dr. Giacich Antal, nevnapján minden évben két üveg borral s egyéb csekélyekkel lepte meg. Ez év június hó 13-kán épen *szüzenhatározat* jelent meg az egykori páciens. Dr. Giacich lakásán hogy megmentőjének, a fözenlített módon nyújtotta hálóját.

Az érátségi vizsgálatok a fiumei m. kir. kereskedelmi akadémián mint azt lapunk megelőző számában említettük, a f. hó 22-kén tartatták meg Dr. Erdődy Béla tanfelügyelő s vallás és közokt. minisztérium által kiküldött minisiteri biztos elnöklete alatt. A m. kir. kereskedelmi minisztérium részéről minis. biztosi mérsékben Sinoquina A. F. keresk. és iparkamarai titkár lesz jelen.

Vizsgálatok a közési elemi és polgári iskolákban. A fiumei közési elemi és polgári iskolákban a vizsgálatok a következő napokon és sorrendben tartatták meg. A vasárnapi iskolák e hó 17-én d. e. 9 órakor.

Az ut. Vitor elemi és iskolák vizsgálatai. 20—25 ig.

A polgári főiskolákban f. hó 20—25-ig.

A polgári leányiskolákban f. hó 20—27-ig.

A vizsgálatok alatt a fő-növendékek rajzai valamint a leánytanulók kézi munkái kiállítva lesznek.

A záró ünnepélyek, valamint a jutalmak kiosztása a főiskolákban e hó 29-én d. e. 8 órakor, a leányiskolákban, ugyanezen e hó 29-én d. e. egy negyed tíz órakor tartatták.

Jön a czápa. A triestzi lapok híre szerint a hajósok, a Triesttől csekély távolságra eső Muzzia közelében egy nagy czápat láttak. El lehetünk tehát készülni, hogy a veszedelmes tengeri bestia a mi vizeinkre is ellátogat.

Tornavizsgák a fiumei m. kir. főgimnáziumban. A fiumei m. kir. főgimnáziumban a tornavizsgálatok e hó 15-én tartatták meg Muzog István főgimnáziumi tanár, és tornatanító vezetése alatt. A vizsgálatokat d. n. négy órakor kezdték meg a négy alsó osztály növendékei, kiknek ügyes gyakorlati méltán lepletek meg a szép számú közönséget. A három felsőbb osztálybeli növendékek öt órakor vonultak föl, s mutatónyaik egytől egyik nemcsak szabatosak voltak, de itt-ott öblmülak a varakozást. A fömutatott siker kétségkívül nagyban dicséri a Muzog tanár által kifejtett közelmérésre méltó tevékenységet. A vizsgálatokon különösen kitűnt Michalich VII. oszt. tanár, 1.90 cm. magas ugrással.

Juhos János »Helységnevtára». A magyar korona országai, s Bosznia és Hercegovina Helységnevtárának 2-ik kiadása már a legközelebb elhagyja a sajtót. A nagyterjedelmű munka a legújabb hivatalos adatok alapján állított egybe, s az egyedüli, mely a helyi, s a közmunka és közlekedésügyi m. kir. minisztérium által újabb is fölvizsgáltott. Ezáltal minden eddigi helységnevtárak között, mely adatokat közöl Bosznia és Hercegovináról, továbbá egyedüli névtár, mely a községek u-

toló távrendi állomásait a legújabbban végrehajtott szervezet alapján, mai napig hitelesen mutatja ki. — A munka két részre oszlik föl; u. m. I. Atalános és II. Betűrendes részre. Megrendelhető a *Pesti Könyvnyomda-részvény-társaság*-nál, valamint minden hazai könyvkereskedésben. Ára előfizetés — vagy megrendelésre 5 frt, bolti ára 7 frt lesz.

Kereskedelmi hírek.

A m. kir. állami vasutak bevétele A m. kir. állami vasutak a f. évi június hó 3-13-án június hó 9-ig. 126 556 utas és 124 954 tonna áru után összesen 621.662 forintot vettek be. Az összes bevétel a f. évi január hó 1-től június hó 9-ig. 13.303.490 frt, vagy is 701.172 frttal több, mint az előző év megfelelő időszakában.

Az osztrák magyar Lloyd április hónapban 149.882 utasértéket mellett 686.652 frttal vett be, 25.946 fettel többet, mint a múlt év megfelelő havában. Az év elejétől április végeig a többlet a bevételben 171.272 frt.

Tengerészeti hírek.

A cs. és kir. haditengerészet postája. A cs. és kir. hadügyi minisztérium tengerészeti osztályának értesítése szerint, a külföldi úton levő hadihajók részére a postaküldemények a következő napokon küldetnek szét: a „Pasana” hadi hajó személyzete részére Shanghaiban, e hó 25-kén (megérkezik augusztus 4-ke táján); az „Albatros” ágyúszázad személyze részére Punta Delgada-ba (Azzori sziget) e hó 28-án (megérkezik július hó 13-ke táján).

A Greif hadiyacht helyreállítási költségei. A „Greif” hadiyacht, mely a múlt évi november hónapban a „Nuova Corina” nevű olasz bárkával összeütközött, ez utóbbit teljesen tönkretette. Az összeütközésből eredő kár 24.187 frt, mely összegnek megtérítését a hadügyi kormány a delegációk elé terjesztett költségvetési előirányzatban is fölvette.

Nyiltér*)

FÖLHÍVÁS

a nagyszerű és hazafias célú budapesti utazásra.

Mindazon tisztelt polgártársak, kik a Budapestre tervezett hazafias célú utazásban résztvenni ohajtának, sziveskedjenek az e célból kibocsátott íveknek bejegyezni. Az előjegyzések **Pojonio Balbi, Breisach R., és Schnautz A. F.** arának teljesítéstök, hol egyszerű mind az utazásra névze részletesebb értesítések is nyerhetök.

A rendező bizottság.

*) Az e rovat alatt közlöttekért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

CSARNOK.

A CZETHALÁSZATRÓL.

Xántus Jánostól.

VII.

Ezen nagyjából és főbb vonásokban ismertetett áramlások létezésének megállapítása és megmagyarázása első sorban a tenger

physikai geographiájának ismeretét tökéletesítette, s láthatjuk belőle a nagy természet csodás gondoskodását, melynél fogva az oceán mozgó és folyó tömege szabályoztatik. Örökösen iparkodik végtelennek látszó tömkeleges kanyarodásai által elérni egyensúlyát, mely azonban soha sem érhető el — de eléretik azon másik még fontosabb cél általa, hogy eloszlik a tropikus hőség földgömbünk egész fölületén, s a jéghegyek az egyenlítő felé szállítatnak melynek sokasága különben a poláris jégmezőket folyton szaporítaná, s egész fagyott continenseket képezne.

Reánk névze ezuttal azért bir ezen ismertetett áramlások különös érdekekkel, mert a poláris áramok magukkal hordják a különféle nagy medusák vagyis habarozok egész tömegét. Ezen nagy májszínű habarozófajok a poláris-faunához tartoznak, s besodortatnak az áramlásba, leszállítatnak melegebb tengerekbe. Ezen nagy, vastag és kocsányos habarozok képezik a cachelot-czet kedvencz eledelét, s úgy szölván egyedül ezeken táplálkoznak. A merre a poláris-áram vonul, ezen állatok mindenütt vele és benne utaznak, nagyobb vagy kisebb mennyiségben, a szerint amint volt a szaporaság, ottan a hol létre jöttek. A polaris-áram amint messzebb halad mérsékeltebbé válik vize hőfokát illetőleg s a meledgni kezdő vizet, mig végre az áram elszállítja őket azon nagy nyudott oceán területekre, melyeket mint neutrális területeket ismertettünk, Madagaszkár, Új-Zealand, a Sandwich szigetek körül, a déli Csendes tengeren, s a közép Atlanti oceánon.

Az egyenlítői áramlások pedig mindenütt magukkal hordanak különféle moszatot, de különösen néhány sargassum-félet, s az úgynevezett Fucus matant, melyek mind nagyon hasonlítanak dércsipe seprűfűhez, s melyek tele vannak ázalag állatkák és rákfélék miriádjaival, a melyek ismét a szürke czet egyik kedvencz eledelét képezik. Ezen moszatok néha sok kilométer szélességben usznak az áram fölületén, mig végre azon nagy csendes hatányokba, vagyis neutrális területekbe kerülnek, hová már követték a habarozokat, vagyis a medusákat.

A moszatok természetesen mindig a tenger fölületén usznak, de a habarozok a víz melegeése következtében mindig alább szállnak, hol a víz hőfoka hidegebb, mig végre csendes területeken rendkívüli mélységbe kell alászállniok.

Möcs Zsigmond

felelős szerkesztő

Eladó

vagy hosszabb időre kiadó a legszébb fiumei villák egyike (Ez utóbbi esetben is butor nélküli) A villához kényelmes urilakon kívül, egy csinos park is tartozik.

Bővebb értesítés e lap kiadó hivatalában nyerhető.

A budapesti országos állami ki-táson a nagy díszokmányokkal egyedül kitüntetett ényítő-kom

Óvás!

Gyakran történtek már kísérle-tek a közönség felvezetésére, hogy a jó hírnévnek örvendő

Fiumei rizskeményítő

helyett, melynek vegészeti tisztaságáért a gyár kezességét vál-lal, minőségre nézve gyöngébb gyártmányok kerülnek eladásra.

A saját érdekében figyelmézte-tik a t. ez. közönség, hogy az ily ténvra vezető eljárás ellen óvja magát, s a fiumei rizske-ményítő.

Fehér eefantot ábrá-zóló védjegyre figyelmes legyen.

Rizskeményítő

A fiumei rizshántoló és rizskeményítő gyárból.

A fiumei rizskeményítő, mely ez idő szerint a külföldi piacokon még az angol gyártmányoknál is kitünőbb minőségűnek van el-ismerve, vegészeti tekintetben is oly tiszta minőségű, hogy

tápszeri czélokra

is minden előítélet nélkül fölhasználható. A mellett azonban, hogy már jószágra nézve sem versenyezhet vele semmi nemű hasonló gyárt-mány, az árak tekintetében is egye-dül áll, miről a vásárlások alkalmával mindenki meggyőződhetik.

Kapható minden belföldi szolid kereskedésben, Fiumében pedig a következő üzletekben: *Baccaricich A., Baccaricich T., Bastianicich Mária, Cartesio Nicolò, Curti Alessandro, Curti Antonio, Curti A. F., Curti Edoardo, Haramia Stefano, Jechel Francesco, Juricich Michele, Koritnik J. Kruh Valentino, Mizulinich Gasparo, Paladin Mariano, Simsic Giuseppe, Smoquina Giulio, Smoquina Giuseppe, Thion Andrea, Tonetti Giuseppe, Vahal Mária, Valich Antonio, és Wlassich L. üzletében.*

Kornitzer G.

Első és legnagyobb fiumei üveg és porcellanárú raktára vendéglői és magánhasználatra.

Lámpák, tükrök, majolika, kris-taly és üvegdisz-műrűk haza és külföld gyárakból arany ke-retek, petroleumfűzőgépek.

! a legújantósabb árakon!
Fiume — Corso.

Villák, házak, telkek és egyéb ingatlanok eladását és megvételét megbízhatóan közvetíti

Napoleon Henrik
ügynök.

Fiume — Corso.

ELŐKÉSZÍTŐ TANFOLYAM.

A jelen tanév végével alólírott ismét előkészítő tanfolyamot nyit ama növendékek részére, kik a fiumei es. és kir. haditengerészeti akadémiába obajtanak lépni.

A tanfolyam 16 év óta áll fenn. Növendékek teljes ellátásra is fölve-tetnek.

Bővebb értesítés: **Bresiger Lajos** m. kir. kereskedelmi akadémián tanár Fiumében nyerhető.

Városligeti

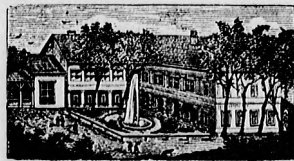
TESTEGYENESÍTŐ GYÓGYINTÉZET BUDAPESTEN,

(ezelőtt Dr. Fischhoff-féle vizgyógyintézet) Hermina-ut 1525.

Van szerencsénk a t. közönséggel tudatni, mi szerint a mai napon a fenti gyógy-intézetet megnyitottuk.

Intézetünk a főváros egyik legmagasabb, kiesebb és legegészségesebb helyén fekszik, ugyanazon területen, melyet eddig a Dr. FISCHHOF-féle városligeti vizgyógyintézet foglalt el. — A 41,000 m² méternyi sűrűn befasított telken épült Cottage-épület 30 szoba, egészséges, külön bejárattal ujonnan átalakított szobát foglal magában. — Csanóvá, zárt és fűthető folyosóval, tekepályával, ligassal stb. stb.

A fővárossal való összeköttetést lövönatok és társaskocsik közvetítik.

Az intézetünkben felvett betegek minden beteg testalkatának és bajának megfelelően külön előállított készfűlék segítségével rendszerint műtét nélkül gyógyíthatnak. — Kitünő és eddig el nem ért sikerrel kezeljük különösen a következő betegségeket u. m.:
I. Az összes bármely alapon fejlődött (csúszos, köszvényes gumókáros) ízületi-gyulladásokat. — II. Osontöréseket, ficamokat és ezeknek valamint az ízületi-gyuladásoknak utóbajait, u. m.: (zsugor) ízületi-me-revségeket, korlátozott mozgathatóságot, végtagrövidüléseket, elgörbüléseket stb. III. A vele születt és következményes elgörbüléseket u. m.: a gerincoszlopnak oldal- mell- és hátfelé irányult elgörbüléseit, angolkörös vagy csigolyaszavas alapon keletkezett pupo-akat, lyukmelleket, görbényakat, donga- lud- lö- és saroklábat, donga-gacsos tédert.
— IV. Gyermekek és következményeit. — V. Zúródásokat, csúzt és köszvényt.

Készülekeink a plastikai művészet legmagasabb fokán állván, megvalósítják a moder- testgyógyintézet legmerészebb követelményeit, minél fogva minden betegnek kivét- tel nélkül a főnnyárást és az egészséges fekvésű intézetünk tiszta levegőjében való szabad mozgást, de első sorban a műtét (operatív) teljes mellözését lehetővé te- szik. Az eddigi hidegvíz gyógykezelés folytattatik.

Bővebb felvilágosítást úgy az egyéb ezuttal fel nem sorolt betegségek gyó- gytását — mint házi szabályzatunkat illetőleg, könyvecskébe fűzött értesítőink nyujta- nak, melyekkel kívánatra bérmentve szivesen szolgálunk.

Ezen, közhasznu intézményünkre kérjük a t. közönség pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Igazgatók:

dr. Verebéli László
felelős főorvos, egyetemi m. tanár, a Stefánia-gyermekház sebésze.

dr. Róth Adolf
testgyógyintézet
az intezeti betegek
rendelő orvosa.

Fischer Győző
cs. k. udv. szállító
orvos-, seb-, mű- és te-
stgyen. segélyművek gyárosa

Kiadótulajdonos: **MÓCS M.**

„ADRIA“

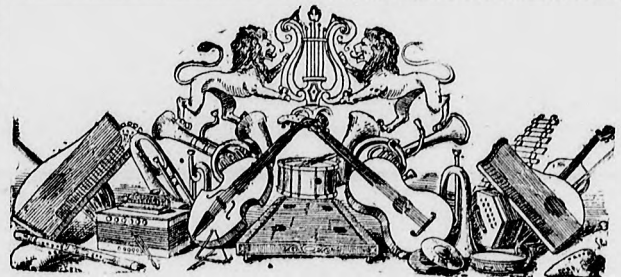
Magyar tengeri hajó- zasi részvénytársaság.

1888. Junius havában az alant felsorolt első osztályú gőz-hajók (vagy más póthajók) fognak Fiume nyugot-európai és a-merikai kikötők között közlekedni, ha csak rozg időjárás vagy e- lőre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznak:

Gőzös		1888 Junius	
Glasgowba	Trieszt, Fiuméba	„Stefania“	1—10
Bordeaux	„	„B. Kemény“	1—10
Liverpoolból	„	„Trinidad“ (Cunard Line)	1—10
London	Ancona, Fiume	„Chesapeake“	1—10
Hull, Newcastleból	Trieszt, Fiume	„Dido“	10—20
Liverpoolból	„	„Aleppo“ (Cunard Line)	15—25
Leith	„	„Tisza“	15—25
Havre, Rouen	„	„Adria“	20—30
Rio de Janeiro, Santos	„	„Széchényi“	25.VI—5.VII
Fiuméből	Liverpoolba	„Saragossa“ (Cunard Line)	1—10
„	Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos	„Zichy“	10—20
„	Bordeauxba	„India“ Anchor Line	15—25
„	New-Yorkba	„Stefania“	20—30
„	Glasgowba	„Tibor“	20—30
„	Barcelona, Ruenba	„Chesapeake“	20—30
„	Londonból	„Tarifa“ (Cunard Line)	20—30
„	Liverpoolba	„Rinaldo“	20—30
„	Hull, Newcastleból	„B. Kemény“	25.VI—5.VII
„	Leithből		

Fiume, 1888. május havában.

Stenberg Armin hangszergyára, Budapesten, kerepesi ut 36.

(a Rókus-kórházza szemben.)

Mindenmü hangszer, har- monia és harmonium gyára és legnagyobb választéku rak-tára. Valódi olasz és belföldi búrok. — A legújabb, feltű- nést keltő mechanikai sza- lon-hangszer, mint Ari- ston, Hierophon, Orpheus, Sim- phonion, Phoenix foraktára.

Legújabb!!! Harmonika- fuvola 12 billentyűvel, kel- lemes hangokkal, mely azon- nal megtanulható és játszha- tó. — Igen kedves mulató- eszköz bár ki részére. Ára 2 ft. Hangszerek javítása ju- ányosan teljesítettik — Ócs- ka hangszerekről külön ér- telmetnek.

Chabada Testvérek

GVÁR: VII. Dohány ut- cza 32.

BUDAPESTEN

RAKTÁR: IV. Szévitató 8. szám.

Telefonösszeköttetés.

Van szerencsénk tisztelt vevőinkkel tudatni, miszerint ujon- nan berendezett műszaki osztályunkban mindenmü posta, gönyölő rahaszokon és börtünd álványokon kívül.

Mintapalaczkok fotokja

gyártását a legtkéletesebb gépezetekkel gőzörőre rendéztük be. Ennélfogva minden más külföldi gyártmányt tiszta ki- vitelében felülmulja és legmelegebben ajánlhatjuk bor, cognac és különféle olaj minták szállítására.

Kívánatra szolgálunk értegyezikkel úgy összes ládánk- ról valamint mintapalaczk-fatokokról is.

Megrendelések közvetlenül gyárunkba VII. Dány utca 32. intézendők.

BAITARA PÉTER kő- és könyvmdája.

Szerkesztő Redaktions

Előfizetési Egy évre Félévre Negyedévre 2 óra Külföldre 1 évre

1888.

Fölhí

A f. év punk főnlak másodikük t. előfizetést meg támogatva adatok telj Különös sóinkat, ki be nem kü e kötelezett E fölhí körlevelet azaz előfizet jából a szü is mellékelt

Keresk

Külkeres re a legu leg számos kedeseket f kormányzat A nyu valószéleseb szekötöttése befolyással át irányuló kedelmi for rányban a K tosságú von gazdag mag sági termén Azonban mas verseny

A „Fi

Agg

Hajdan, m A nemes Mly édes Egyről, a

Ez biz Réges-rég De a bor Iszom az R

MESSER

(Csaknem ég

Óriási izg Urunk születé Nem is es